

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

PASTOOR MUNTE

Toneelspel in 4 bedrijven

door

Maurits Balfoort

Naar het feuilleton « De Heren van Zichem »

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1997

Nr.996

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

© Toneelfonds J. Janssens/Maurits Balfoort

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES:

DE SMID
DE WITTE
ROZALIEN
EMMA
GUST
PASTOOR MUNTE
MIEKE WAEEMANS
GEERT
SUS TRUYEN
DE KOSTER
BETTE SAVOOI
COC, de papegaai

4 dames en 7 heren

P A S T O O R M U N T E
 =====

Nieuwe bewerking naar het feuilleton "De Heren van Zichem"
 door Maurits BALFOORT.

E E R S T E B E D R I J F (1° tafereel)

1° Toneel

Links vóór : ingang van de smidse, tweede plan doorgang
derde plan : op één meter boven de grond :
een zo groot mogelijk raam van 't herenhuis
van Emma, dat op 1,50 m. boven de grond staat.

Fond doorgang naar de kerk

Rechts Een tuinmuur met klein poortje naar de pastorie

Links bij smidsingang : een boomstronk, een omgekeerde ketel
waar kan op gezeten worden.

Rechts tegen de muur een oude bank.

Bij het halen van het doek komt de Smid van fond en zingt
"Wij zijn de Mannekes van plezier"
Hij kijkt in de lucht en mompelt
in zichzelf :

SMID Jandore, geen dag om in mijn donkere krocht te gaan
 staan kloppen. (zucht)
 Maar ja, 'n werkmens, wat wilt ge. (Gaat naar de
smidse en zingt om zich moed in te spreken)
 En Malbroek die trok naar den oorlog
 Mieken die, Mieken da, Miekendalderaldera
 (verdwijnt in smidse)
 En Malbroek die trok naar den oorlog
 Wie weet wanneer hem keert (3x)

WITTE (komt uit de zaal, fluitend, een klomp in de hand,
gaat het toneel op en roept)
 Dag Smid !

SMID (onzichtbaar, zingt verder)
 Wie weet wanneer hem keert (bis)

WITTE (luider) Dag Smi-id !

SMID (nog onzichtbaar) Ha't is de wittekop geloof ik.
 Durf de niet binnenkomen ?
 (zingt nog eens de laatste zin)
 Wie weet wanneer hem keert! (x 3)

WITTE (roept) 'k Durf wel, maar 'k heb geen tijd, 'k moet
 naar de catechismus bij juffrouw Emma.

SMID (stopt met zingen en komt buiten)
Ha, zo, Amedeekè, wat nieuws ? Weer een kleine geboren bij ullie?

WITTE Nee zelle ! en ik heet Lewie van Mette van de Witte's en geen Amedeke en ge moet es een band rond deze klomp leggen, heeft ons vader gevraagd.

SMID (snuif zijn neus langs zijn duim weg, neemt klomp aan)
Ik zou begonnen zijn met goeie dag te zeggen tegen de grote mensen zelle !

WITTE Maar 'k heb potvernonde al twee keer....

SMID (onderbreekt) Allé, 't is goed voor deze keer.
En wa voor 'n band moet dat zijn, een gouden, een koperen of een ijsderen ?

WITTE Lijk als ge wilt.

SMID (bekijkt de klomp) Maar 'k zie 'k ik geen barst in deze klomp. G'hebt gij de verkeerde mee, Pascal-leke.

WITTE Lewie ! (komt nader en kijkt toch ook eens goed, plots lacht hij schamper en wijst op de grote, brede barst) Hé-é-é, treiter.

SMID Ha daar ! Nu zie ik het ook godorie ! Kom een momentje in de smidse om een muntebol.

WITTE (gretig) 'n Momentje maar he ? (beiden af in de smidse) 'k Moet naar de catechismus !

IIe Toneel

ROZELIEN (haastig, hijgend op uit de zaal, met boodschap-pentas vol groenten, in zichzelf)
Meneer pastoor zal weer niet weinig kwaad zijn. 'k Heb me weer laten verleiden om te blijven babbelen met moeder Cent. En hij kan ze niet verdragen. (klimt op toneel en valt op bank rechts)
Oei, oei, toch eerst nog een momentje naar m'n asem snakken eer da'k binnen ga, anders sta ik daar voor meneer pastoor zonder een woord te kunnen uitbrengen. (blaast) En hij zal weer zonder eten naar zijn catechismus willen gaan. En waarom? Juffrouw Beuckelaers is er toch. En ze kan die kleine bandieten van jongens beter de baas dan meneer pastoor.... (ze schrikt als ze Jef in de smidse onzichtbaar hoort roepen)

SMID (onzichtbaar) O, wie daar in 't zonneke zit, dag meneer den deken !

ROZELIEN (springt op als gestoken door een wesp) Zo'n mens doen verschieten ! (loop naar desmidse toe) Lelijke Judas, Duvel in uw donker hol ! Wacht maar, meneer pastoor gaat U eens ...wacht maar ! (gaat naar 't pastoriepoortje) Da gaat ge me betalen! (af rechts)

- WITTE (in de smidse) Ai, au smid ! (stormt het toneel op, jammert) Au... (voelt aan zijn linkerbovenarm) Is dat die muntebol die ge me beloofd hebt ?
- SMID (nu ook buiten) Veel meer dan een muntebol is dat waard, Franske, veel meer. Dat is de smidsgreep, zo (strekt twee vingers geopend uit) Nog eens tonen ?
- WITTE (trekt zich weg) Neeje zelle!
- SMID Als ge een man wilt worden moet ge dat kunnen. Tegen da'ge nog eens vecht !
- WITTE Ik vecht op mijn manier.
- SMID Maar ge verliest ook altijd.
- WITTE Nee zelle. Laatst heb ik Monneke nog doen blèten.
- SMID (minachtend) Ho-oo, zo'n flauw kakventje ! Maar zoudt ge durven opkomen tegen Gust van Sus van Truyen. - Hé ?
- WITTE (niet erg overtuigend) Ja-a-a-a.
- SMID Allé goed dan. En hoe staat het nu met uw lief ?
- WITTE (verbluft) Mijn lief?
- SMID Wanneer trouwt ge nu met haar ?
- WITTE Zot ! 'k Heb ik geen lief !
- SMID Nee ? En de catechismusjuffrouw dan ? De eerwaerde mademoiselle Emma Beuckelaers. Ha, ge wordt rood?
- WITTE (in de war) Treiter !
- SMID (kijkt in de zaal) Daar komt ze zie. Z'is al gaan geewegen voor uw bekering. Durft ge haar al een kus geven? Allé "en passant" zo. Doet ge het ?
- WITTE (beschaamd) SSST. Hou uw mond gij, anders hoort ze't nog.
- SMID (lacht luid en roept Emma tegen) Goeie morgen, juffrouw Beuckelaers !
- EMMA (als ze bij de smid voorbij komt, slaat ze de ogen neer en buigt even voor een groet. Tot de Witte zegt ze strenger) Lewic, weer niet te laat komen in de kerk voor de les hé ? (gaat)
- SMID Geen les geven juffrouw ! 't Is te schoon weer ! Goed weer voor de liefde vandaag. Hij staat al op u te wachten zelle !

- WITTE (staat stijf van angst)
- SMID (op de wijze van de psalm)
 Gloria patri et filii et spikkelbeen!
 Die geen vent heeft, slaapt 's nachts alleen.
 En toen de duvel met jenever de benedictie gaf
 Ons Emma och here heure rok viel af...
 (tot Witte)
 Allé Pölleke, ga joeng, Anders is 't af tussen
 ulle getween.
 En kom straks uwe klomp maar halen.
- WITTE (wil gaan)
- SMID O, nog een momentje, wacht. We spraken daar juist
 van hem. Daar komt ie, zie.
 (Ze kijken allebei in de zaal) Kent ge hem ?
- WITTE ('n beetje bang, maar doet fors)
 O ja, Gust van Sus van Truyen de zandleurder.
 Van die heidenen uit de mastebossen, die eieren
 stelen bij de boeren.
- SMID Durft ge hem eens vastpakken en hem bekeren ?
- GUST (nadert met jutezak over zijn schouder - n' ruwe
 jongen)
- WITTE (raapt zijn moed samen)
 Dag Gust. Zeg, gaat ge eens mee naar de catechis-
 mus, joeng ?
- GUST (stopt. Kijkt hem verdwaasd aan)
 Naar wat ?
- WITTE Naar de kerk, om christen te worden. Ge moet toch
 eens een keer uw plechtige communie doen. En die
 er nu nog bijkomt krijgt als beloning een schoon
 nieuw zondags kostuum. Dá's toch de moeite waard.
- GUST (onthutst) 'n Nieuw kostuum, ik ? (lacht schamper
 ongelovig) . En van de pastoor? Ga weg, snotneus,
 ik moet sparappels gaan rapen.
- WITTE (dringt voor hem)
 Na de catechismus help ik u dan. Kom, ga mee.
 Kom ! (vergeet zijn angst, vat Gust bij de arm
 en sleurt hem mee) Allé, voor 'n kostuum !
- GUST (rukt zich los)
 Nee keskespisser ! : 'k Moet sparappels rapen !
- WITTE (op zijn teen getrapt)
 Hoe noemt ge mij daar ?
- GUST Keskespisser !
- WITTE (geeft Gust spontaan een mep rond zijn oren)
Gij loebas, heiden ! (wil vluchten)

GUST (grijpt hem - ze liggen te vechten op de grond)^{5.}

SMID (komt buiten)
Is dat ulle catechismus ? Hela!
(trekt de vechters vaneen - de jongens staan op)
Polycarpke!

WITTE Neie ! Lewie ! En 'k bèn hem nu aan 't bekeren !

SMID Hemel, zo'n bandiet..

WITTE Gehebt zelf gezegd da'k het moest doen. En 't lukt ! Hij gaat mee naar de catechismus, hé Gust. Maar 'k heb hem eerst op zijn bakkes moeten kloppen.

SMID Ha, dan zijt gij ne vechter voor 't geloof.

WITTE Hij is sedert zijn doopsel nog nooit in de kerk geweest.

SMID Dan is hij nog een echte oude Belg ?

WITTE Ja, zeker.

SMID Zeg Franske, kende gij zelf al de waarheden van uw geloof?

WITTE Ja, zelle, en 't is Lewie!

SMID Weet ge al wat overspel is ?

WITTE Da's niks voor ons zegt meneer pastoor. Dá's voor gehuwden.

SMID Oh. Dan hebt ge dat verkeerd verstaan zulle. Da's justeke's voor kadees gelijk gij. Allé : als de melk te lang kookt, kookt ze over. Als ge te lang werkt, dan doet ge overwerk. Als ge op de weg van school naar huis te lang speelt, dan doet ge overspel. Als ge nog eens te laat thuis komt dan moet ge niet zeggen, ik heb mijn voet verstuikt, maar ik heb overspel bedreven.

WITTE (na korte verbazing) He-he, treiter.

GUST Hoe zit dat nu met dat nieuw kostuum, wittekop ?

WITTE Kom ! (de knapen hollen weg)

SMID (wil zingend zijn smidse binnengaan)
En ik was joeng, en zij was joeng
En ge weet hoe dat da goeng.

III° Toneel

MUNTE (komt vanuit zijn poortje zwaaiend met paraplu naar smid)

SMID Ga-de duelleren, meneer pastoor? 'n Momentje. 'K ga mijn smishamer halen.

MUNTE

'n Schande is 't ! Zo'n krapuleuze liedjes te staan zingen voor m'n kerk.

SMID

O, jaik heb da nochtans nog geleerd bij de mascu-kes van de papschool.

MUNTE

(kwader en kwader)
van de bierschool zeker ! Hebt gij niks anders te doen misschien ? Verdient gij zo uw kost ?

SMID

Maak u niet kwaad, meneer pastoor. Da's niet goed op uwen ouderdom.

MUNTE

Ik voel mij jonger dan gij.

SMID

Nóg jonger ? Dan moet ge nog uw kommune doen, gij ?

MUNTE

Loop naar den duivel.

SMID

Ik kan niet

MUNTE

en waarom niet?

SMID

Sedert ik uw vriend ben, wil de duvel van mij niet meer weten (lacht)

MUNTE

En als ge nog eens meneer de Deken zegt tegen Rozelien, dan laat ik u in de ban slaan. 'T Mens is er ziek van.

SMID

Ik moest u nog iets vragen, meneer pastoor. Een moeilijkheid met de Bijbel. Als ze op die brui-loft van Kana al die kruiken uitgedronken hebben die er in de boekjes van gewijde geschiedenis staan, hé...

MUNTE

'k Moet het niet weten. In de ban gaat ge ! In de ban van de kerk ! Ik ga naar mijn catechismus-les.

SMID

(lacht) Oh da's zwaar werk, zeker ? Ik ga maar wat ijzerkloppen.

MUNTE

(terug) Dent ge da'k uw treiterij niet versta ? Pastoors hebben een goed leven hé ? Luijaards ? Dat zeggen al de goddelozen. Maar wilde ver-wisselen?

SMID

Geren !

MUNTE

Ik zou even geiren voor uw aambeeld staan en aan uwen blaasbalg trekken.

SMID

't Zou u toch varen, meneer pastoor (lacht)

MUNTE

Denkt ge da'k niet zou kunnen . 'k Heb ook van vijf uur 's morgens op 't land gestaan zelle. 'Thuis toen we klein waren.

7.

SMID Maar da's lang geleje hé ? Nee, nee, blijf gij
 maar 's morgens in de gauwte uw miske doen, na
 de koffie de katholieke gazet lezen. Alle pas-
 toors zijn toch rijk.....

MUNTE Waar zouden ze het geld halen ?

SMID Wel, van de missen en de offerblokken en het
 stoeltjesgeld en de schaal, en dan zijn er de
 begrafenissen en de trouwfeesten en zo, en dan
 nog van de kwezels, en van de Sint-Pieterspen-
 ning hebben ze ook hun percent, heb ik horen
 zeggen.

MUNTE Godslasteraar !

SMID Arme pastoors zijn er toch niet veel, geloof ik.

MUNTE Meer dan ge peinst, meer dan ge peinst....En
 waarom zou een pastoor moeten arm zijn ?

SMID Wel, me dunkt toch dat Onze Lieve Heer...

MUNTE (nu bijna kwaad) Laat er Onze Lieve Heer asteblief
 maar tussen uit... In zijn tijd bestonden er nog
 gen pastoors.....

SMID Wat een geluk voor hem, hé meneer pastoor? Maar
 allé, we zullen het dan maar geloven ...(af in smidse)

MUNTE (roept Smid terug) Zeg Jef !

SMID (komt weer buiten) Tot uw dienst, meneer pastoor.

MUNTE (toont zich wat vriendelijker)
 Ik kwam eigenlijk zeggen dat mijn leunstoel weer
 kapot is. De peot !

SMID Da's timmermanswerk voor Jef Leirs.

MUNTE (koppig) Nu is het smidswerk. 'n Ijzer moet er
 rond. Hij moet m'n tijd uitdoen.

SMID (lacht) Och arme.

MUNTE Komt ze hem halen ?

SMID Als ik tijd heb. Ik wèrk, meneer pastoor (binnen)

MUNTE (binnensmonds) En ik moet naar m'n catechismus
 (wil weg)

IV° Toneel

WITTE (komt achter Gust aangelopen van uit de gang naar
 de kerk)
 Wacht, Gust ! Loop toch niet weg. Zie hier is
 meneer pastoor, zie. Meneer pastoor hou hem tegen.

- MUNTE (steekt zijn paraplu en zijn armen uit om Gust tegen te houden)
Waarom? Heeft hem gestolen ?
- GUST (ontsnapt Munte, wil naar zaal toe)
- WITTE (hem achterna) Doe niet zo dom Gust, 'n nieuw kostuum krijgt ge niet alle dagen. (vat Gust)
Kom !
- MUNTE Wat is er met hem ?
- WITTE Hij is nog een heiden en 'k had hem naar de catechismus gebracht om hem te bekeren. Maar juffrouw Emma heeft hem ondervraagd en hij is weggelopen.
- MUNTE (tot Gust) Wie zijt gij ?
- GUST Gust van Sus van Truyen
- MUNTE Och Here ! Van die bende eierdieven uit de bossen.
- GUST (brutaal) Hij daar heeft me gezegd dat als ik mijn communie doe, da'k een nieuw kostuum krijg. Is da nondedju waar ?
- MUNTE Niet vloeken ! (tot Witte) Hebt gij hem dat beloofd ?
- WITTE Ja, meneer pastoor.
- MUNTE (tot Witte) Gaat gij dat betalen ?
- WITTE Ha neeje... De kerkmeesters zeker.
- MUNTE Laat gij in 't vervolg 't bekeren maar aan mij over, zelle wittekop.
(tot Gust) Kent gij al iets van het geloof ?
- GUST Wat weet ik dat ?
- WITTE Juffrouw Emma vroeg hem hoeveel goden er zijn. Hij wist het niet. Ik fluisterde hem in "één". Hij zei "één". Maar Monneke fluisterde voort in "zo nochtans" dat er drie goddelijke persone zijn". Gust zegt dat na en Monneke fluisterde hem in "Jezus, Maria en Jozef". En juffrouw Emma denkt dat ik hem dat influister, roept mij en geeft mij een klets rond mijn oren dat de kerk blauw en groen uitsloeg. De Gust liep weg en ik achter hem. Laat hem zijn eerste communie doen, meneer pastoor.
- GUST As ik dat beste kostuum krijg.
- MUNTE (denkt na)
We zullen zien, maar leren hé ! Weet gij nu waarlijk niets van onze godsdienst ? Allé, waar is god?
- GUST Hoe kan ik dat weten, verdomme. In uw kerk zeker?

- MUNTE (steekt zijn armen in de lucht)
En de tien geboden, kent ge die ?
- GUST Ik ker. ik just 'n stukje van de peerdepaternoster van Wannas Raps zaliger. (windt zich op) Wat vraagt ge mij allemaal. 'k Ben ik nondedju van m'n zeven jaar uit werken gemoeten zelle, en.
- MUNTE (geeft Gust een tik van z'n paraplu op zijn kop)
Uitstelen ook...Vooruit, naar de kerk. Nu zal ik u les geven. Ge doet uw kommunie !
- GUST En m'n kostuum ?
- MUNTE (kordaat) Komt in orde.
(Alle drie af, fond)

V° Toneel

- Mieke Waegemans, een bejaard verneuteld vrouwke, een zwart gestrikt kapke op het hoofd, een zuder wetse sjaak om de schouders, treedt op het toneel)
- MIEKE (Ziet Jef de Smid in zijn poort staan). Dag Jef .
- SMID Ha, dag Mieke. Alles goed ?
- MIEKE Jawel, Jef. Maar dat rekske in mijn winkel dreigt te vallen, dat ijzer waarop het steunt is los geloof ik en ik durf niet meer op mijn leer kruipen om het vast te maken.
- SMID Blijf van uw leer af, deze avond kom ik, Mieke.
- MIEKE Wel bedankt Jef... En wat zou dat wel kosten peist ge?
- SMID (hard) Honderduzend frank, Mieke.
- MIEKE Ge swanst hé, smid ?
- SMID Ofwel niks ... Ge moogt kiezen.
- MIEKE (half lachen) Och Jef, zij nu es serieus.
- SMID Ik ben serieus, Mieke... Voor u doe ik dat voor niks. Als ik dan iets te doen heb voor de rijken doe ik die maar wat meer betalen.
- MIEKE Maar Jef, is dat geen zonde ?
- SMID Zonde of geen zonde, Mieke, voor u doe ik het voor niks, -
- MIEKE Merci, Jef, merci. Ik zal voor u vijf onzeveraders lezen.
- SMID Doe dat, Mieke.
- MIEKE Tot dezen avond dan Jef.

- SMID Goed, Mieke, ge moogt me verwachten.
(Als Mieke bijna van het toneel is, roept Jef)
Mieke, wacht es.
- MIEKE (keert zich om en Jef gaat op de kist zitten naast de deur)
Is er nog iets, Jef ?
- SMID Ik moet iets vragen .
- MIEKE (bekijkt hem nieuwsgierig) Wat moet ge vragen, Jef?
- SMID Wel, weet ge dat al?
- MIEKE Nee....Watte ?
- SMID Ge zijt nog altijd stoeltjeszetter in de kerk niet-waar?.... En ge weet toch dat meneer pastoor verleiden maand op de preekstoel afgeroepen heeft dat het stoeltjesgeld voortaan twee centen zal zijn in de plaats van één cent... zogezegd, verstaat ge , om Sint-Jozef in de nieuwe verf te steken en voor nieuwe stoeltjes in de kerk.
- MIEKE Wat zou ik dat niet weten. Ik moet toch zondags in al de missen en in 't lof het stoeltjesgeld rondhalen ?
- SMID Just, en wat trekt ge daar per jaar voor Mieke ?
- MIEKE Vijfentwintig frank per jaar... al zevenenveertig jaar, en nog drie jaar, dan vier in mijn jubilee.
- SMID En nu hebt gij zeker toch ook opslag gekregen, Mieke?
- MIEKE (ten uiterste verbaasd) Opslag?... ik?... Nee, Jef nee.... Voor wat?...
- SMID (wacht een ogenblik om Mieke's nieuwsgierigheid nog meer te prikkelen, snuit zijn neus, kijkt voor zich schudt zijn hoofd).
Daar sta 'k van te zien.
- MIEKE Van wat Jef ?
- SMID Wel... ik dacht dat ge nu toch wat meer gingt trekken....een frank of tien of zo meer....
- MIEKE Waarvoor?
- SMID Wel...ik heb horen zeggen, nu dat het stoeltjesgeld twee centen is, dat de mannen van de kerkraad elke keer dat ze bijeenkomen, een goei fles wijn drinken en méér dan één ! Het schijnt dat de kerkmeester Pros Verleysen, iedere keer met een goed stuk in zijn kraag naar huis gaat... Maar wist ge dat dan niet?
- MIEKE Maar nee, Jef, dat is 't eerste wat ik daarvan hoor.

- SMID Wel, ik dacht zo dat ze uw trek nu ook hadden opgeslagen... per exempel tien frank... Dat is toch niet te veel, allé!
- MIEKE (staat als van de hand gods geslagen en kijkt met open mond naar Jef de Smid) (Ze schijnt het eerst niet goed te begrijpen, dan komt er klaarte in haar zemelige geest, ze rekt zich wat op en spreekt met bevende stem).
Jef, dunkt u niet....
- SMID Ja, Mieke?
- MIEKE Dunkt u niet, Jef, dat ze mij die tien frank méér wel zouden mogen geven? Al zevenenveertig jaar....
- SMID Ja zeker, Mieke, ja zeker, vooral dat zij er nu wijn kunnen van drinken.
- MIEKE Zou'k het eens aan de kerkmeester gaan vragen, peinst ge?
- SMID Dat kunt ge doen, Mieke, maar ik geloof niet dat het veel zal helpen... Pros Verleysen is zo gierig als een pin.
- MIEKE (schijnt wakker te worden, en nu begrijpt ze. Op heftiger toon)
En als hij durft neen zeggen, Jef, dan...
(aarzelend stekt haar stem)
- SMID Wat doet ge dan, Mieke?
- MIEKE (met harde stem) Dan ga ik zondag in staking, ze doen dat tegenwoordig zo, hé?
(ze knikt heel beslist met haar grijs kopke)
Ik ga het spannevoets aan de koster zeggen.....
- SMID Ik geef u gelijk, Mieke... Dat is 't enige wapen van een arme mens tegen de kapitalisten van de kerkraad die wijn drinken op uw kap. Ge hadt het allang moeten doen.
- MIEKE (staat recht, begint ineens te schreien met haar zwart voorschootje, voor haar gezicht)
Zevenenveertig jaar, Jef... en binnen drie jaar mijn jubulee... Ze zullen daarvoor toch geen andere nemen?
- SMID Als z'u daarvoor afdanken, Mieke, dan staak ik : geen stoof meer in de kerk, geen schoppen meer voor de grafmaker, geen hoefijzers meer voor de burgemeester en een nieuw hangslot aan de deur van de sacristie, dat er niemand in of uit kan. En als ge voor mij stemt en ik word burgemeester, vliegen al de kerkmeesters buiten.
- MIEKE (lacht onder haar tranen)
Merci, Jef, Merci. (af)

VIe Toneel-

- SMID (wil zijn smidse binnengaan, als hij van uit fond, de kerkweg, Geert ziet afkomen met een kapotte tuinschaar)
Daar zie, nog een klant, waar niet veel aan te verdienen is. Dag Geertjoeng, niet gaan werken?
- GEERT Afgedankt.
- SMID Omdat ge weer ? (doet gebaar van drinken)
- GEERT Ja, zeker. 't Was pertang al lang geleden zelle!
- SMID En ge prutst nu zo wat in uwen hof?
- GEERT Ja, en mijn tuinschaar hier.
- SMID 'k Zie het. Geef maar. 't Is ook maar een oude verroeste kraker meer hé? Zeg, 't is niet voor seffens, zelle. Mijn kop staat niet naar 't werk vandaag. 'k Heb al te veel kwezels gezien. En dan dat schoon weer erbij en die verkiezing in mijn kop.
- GEERT. Jef toch, doet 'gij 't nu. U voorstellen voor de gemeente? toch?
- SMID Ja zeker : om ze allemaal een keer goed te koejoneren, die dikkoppen die nu aan de pot zitten....
Daar, nog 'n vette klant, zie. 't Kan niet op vandaag.
(Kijkt in de zaal maar Sus van Truyen die opkomt)
- GEERT Onze eierdief uit de bossen. Dag Sus, weet ge gij 't dorp nog liggen, joeng?
- SMID Hij komt zich bekeren bij de pastoor, zoals daarstraks zijn zoon Gust.
- SUS (verbaasd) Dag Allebei ! Wat zegt ge daar. Is onze Gust bij de pastoor? Wat moet dat betekenen gotfernonde-dikke-marie-van-'t kakhuis?
- SMID Ze schijnen hem een nieuw kostuum beloofd te hebben as 't ie zijn communie doet.
- SUS (ruw) Dat de pastoor zijn kostuum aan zijn eigen....
- SMID Sst. Maak u niet kwaad. Is 't voor dat slot?
- SUS Ja.
- SMID Hebt ge gij waarlijk een slot vandoen op de deur van uw paleis? Is er iets te stelen bij ulle?
- SUS Mijn konijnen, te dieu.
- SMID O, pakken ze ze u weer af?
- SUS Hoe, weer af?